

ĮTRAUKTIS ŠVIETIME: PASIEKIMAI IR IŠŠŪKIAI

Arūnas Plikšnys
Viceministras

2019-11-26, Vilnius

ŠVIETIMO,
MOKSLO
IR SPORTO
MINISTERIJA

Link įtraukties švietime (pasaulis ir Lietuva)

- 1994 m. UNESCO Salamankos deklaracija
- 1995 m. ratifikuota Jungtinių Tautų vaiko teisių Konvencija
- 2006 m. ratifikuota Jungtinių Tautų Neįgaliųjų teisių konvencija
- 2000–2015 m. UNESCO programa „Švietimas visiems“ (Education for All - EFA)
- 2011 m. priimtas Švietimo įstatymo pakeitimo įstatymas
- 2013 m. patvirtinta Valstybinė švietimo 2013–2022 metų strategija
- 2017 m. parengtas „Vaikų įtraukties mokytis ir įvairiapusio ugdymo 2017–2022 metų veiksmų planas “
- 2019–2030 m. UNESCO priėmė „Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030“ (UNESCO)
- 2019 m. parengtas Švietimo įstatymo pakeitimo projektas

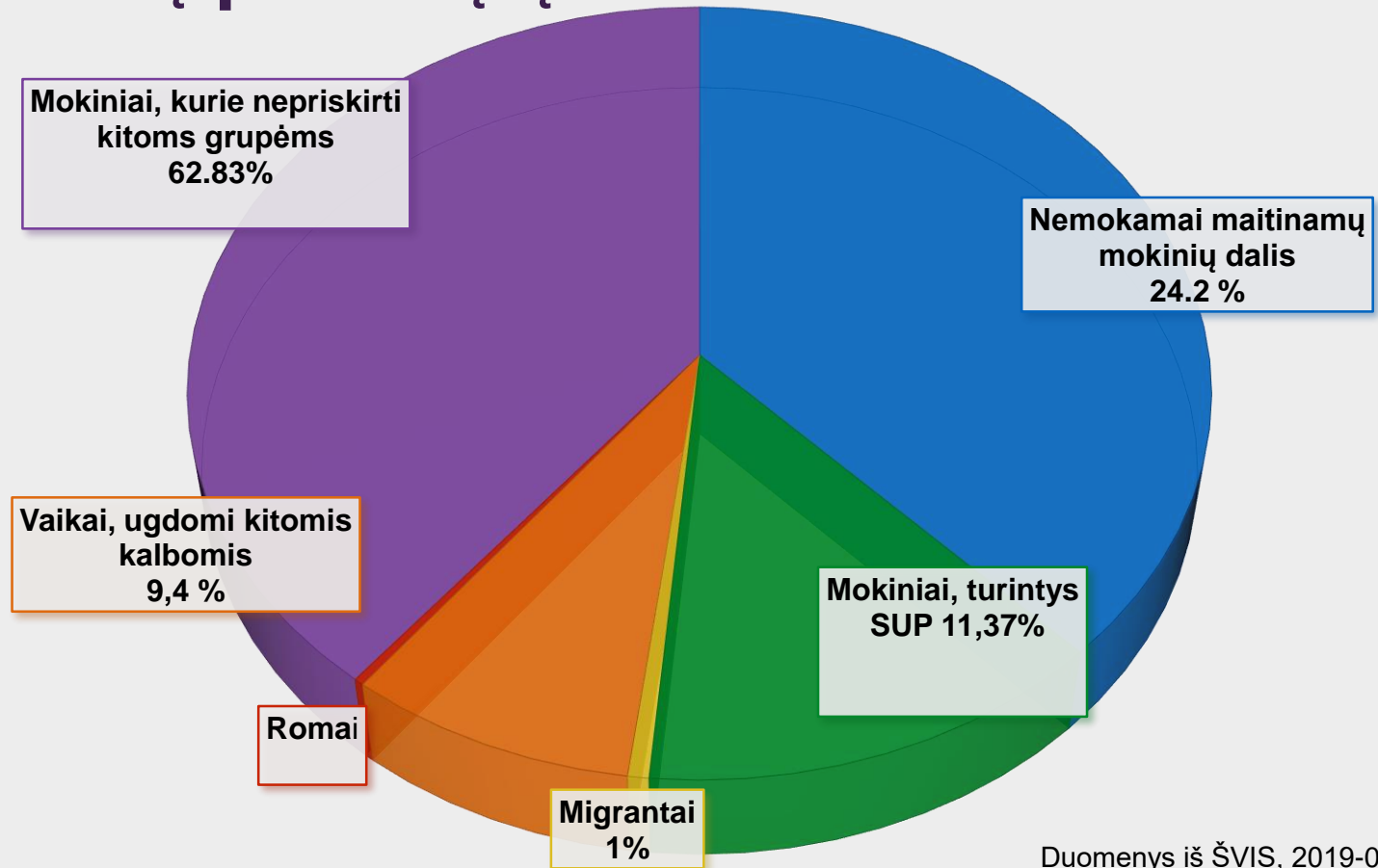
ŠVIETIMO STRUKTŪRINĖ REFORMA

LIETUVOS
RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖ

Mokinių poreikių įvairovė 2018–2019 m. m.

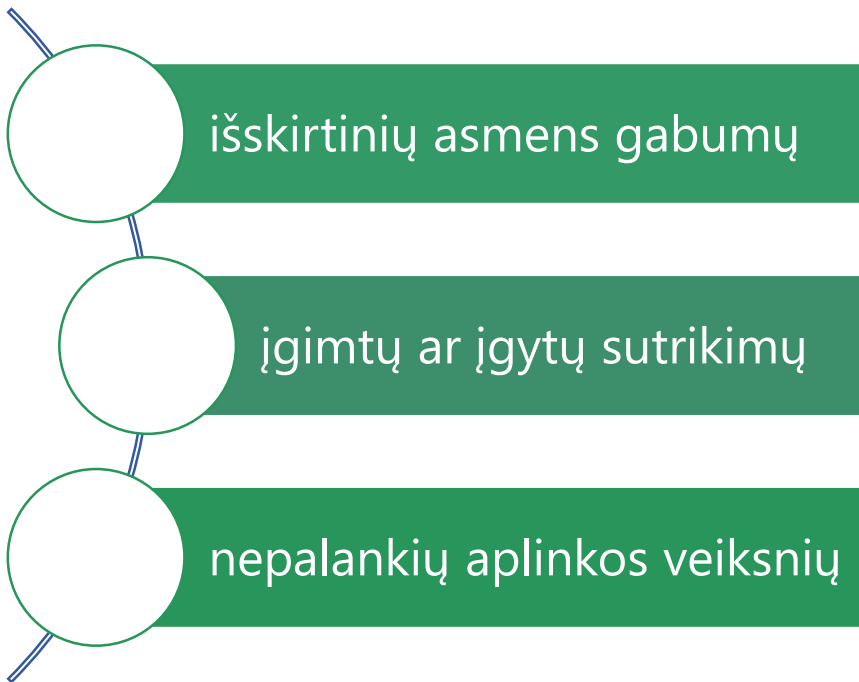

Situacija (ŠVIS: 2018–2019 m.m.)

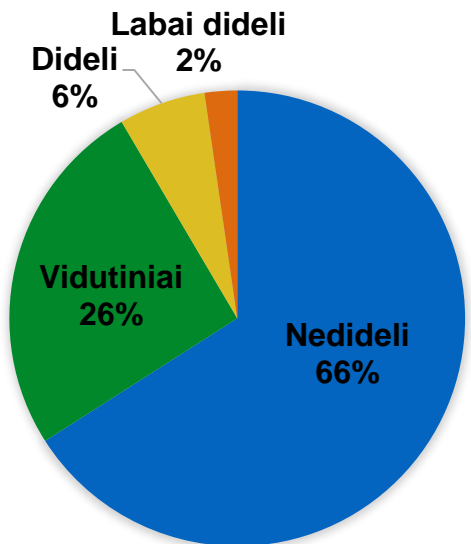
①	②	③	④
Bendras mokinių skaičius – 334628	Turintys SUP - 37647	Turintys didelių ir labai didelių SUP – 9820	Mokosi specialiosiose mokyklose - 3760

Švietimo įstatymo 2 str. 26 p.:

- **Specialieji ugdymosi poreikiai** – pagalbos ir paslaugų ugdymo procese reikmė, atsirandanti dėl

MOKINIŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ LYGĮ

Kriterijai, pagal kuriuos mokiniai priskiriami SUP grupei pagal šias reikmes:

1. Ugdymo aplinkos ir mokymosi vietos pritaikymas
2. Turinio pritaikymo (bendrojo ugdymo programų).
3. Ugdymo plano individualizavimo.
4. Ugdymosi metodų ir būdų pritaikymo.
5. Mokymo priemonių, mokomosios medžiagos pritaikymas/rengimas.
6. Pagalbos mokiniui reikmė:
 1. specialiosios pedagoginės,
 2. specialiosios (mokytojo padėjėjas)
 3. psichologinės
 4. socialinės pedagoginės

ŠVIETIMAS KIEKVIENAM IŠŠŪKIAI:

Infrastruktūros pritaikymas

Pedagogų kompetencijos

Mokymo, metodinės priemonės

Švietimo pagalba

Informacijos pritaikymas

Netolygumai

BENDROJO UGDYMO ĮSTAIGŲ PRITAIKYMAS 2018-2019 m. m.

Įstaigų pritaikymo neįgaliesiems požymiai	Mokyklų dalis (proc.)		
	Taip	Iš dalies	Ne
Įstaiga pritaikyta žmogui su negalia judančiam neįgaliojo vežimėliu	10	57	33
Įrengta automobilių parkavimo vieta	26	34	40
Yra išorinis pandusas (arba liftas)	45	17	38
Įėjimo durys pritaikytos žmonėms su negalia judantiems vežimėliuose	33	46	22
Vidinės klasių durys pritaikytos žmonėms su negalia judantiems vežimėliuose	47	32	21
Koridoriai yra pritaikyti asmenims judantiems neįgaliojo vežimėlyje	62	38	0
Žmogui su negalia įmanoma judėti tarp aukštų	22	0	78
Bent vienas sanitarinis mazgas pritaikytas žmonėms su negalia	44	0	56
Patekimas į valgyklą pritaikytas žmonėms su negalia	42	25	33
Pastatas ir jo prieigos pritaikyti žmonėms su regėjimo negalia (pažymėtos durys, laiptų pakopos, yra įspėjamieji paviršiai ir kiti pažymėti statinio elementai)	3	24	73
Numatomi įstaigos patalpų atnaujinimo darbai 2 metų laikotarpiu	34	17	49

Visi mokytojai, dirbantys pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, bendrojo ugdymo programas privalo būti išklause specialiosios pedagogikos ir specialiosios psichologijos kursą (**60 valandų arba 2 studijų kreditų**)

ES projektai

Pedagogų kompetencijų plėtojimas

Nr. 09.2.2-ESFA-V-707 „**Asmenų, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, galimybių mokytis gerinimas**“

Nr.09.2.1-ESFA-V-727 “**Mokytojų ir kitų švietimo sistemos darbuotojų kvalifikacijos tobulinimas** “

- <http://www.sppc.lt/veikla/vykdomi-projektai/>
<https://www.upc.smm.lt/projektai/tesk/apie.php>
<https://www.upc.smm.lt/projektai/bendal/apie.php>

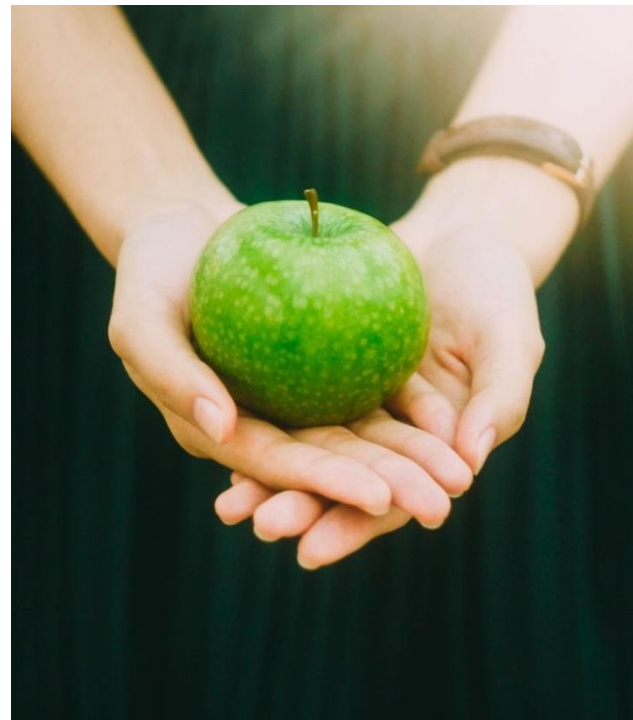
APRŪPINIMAS SPECIALIOSIOMIS MOKYMO IR KITOMIS SPECIALIOSIOMIS PRIEMONĖS

ES projektas

**„Specialiuju mokymo priemoniu ir ugdymui
skirtu technine pagalba priemoniu
isigijimas“**

(Nr. 09.1.3-CPVA-V-704-04-0001)

[http://www.sppc.lt/veikla/vykdomi-
projektai/specialiuju-mokymo-priemoniu/](http://www.sppc.lt/veikla/vykdomi-projektai/specialiuju-mokymo-priemoniu/)

Švietimo pagalba

**Vidutiniškai vienam
specialistui tenka
vaikų**

psichologui – **547**

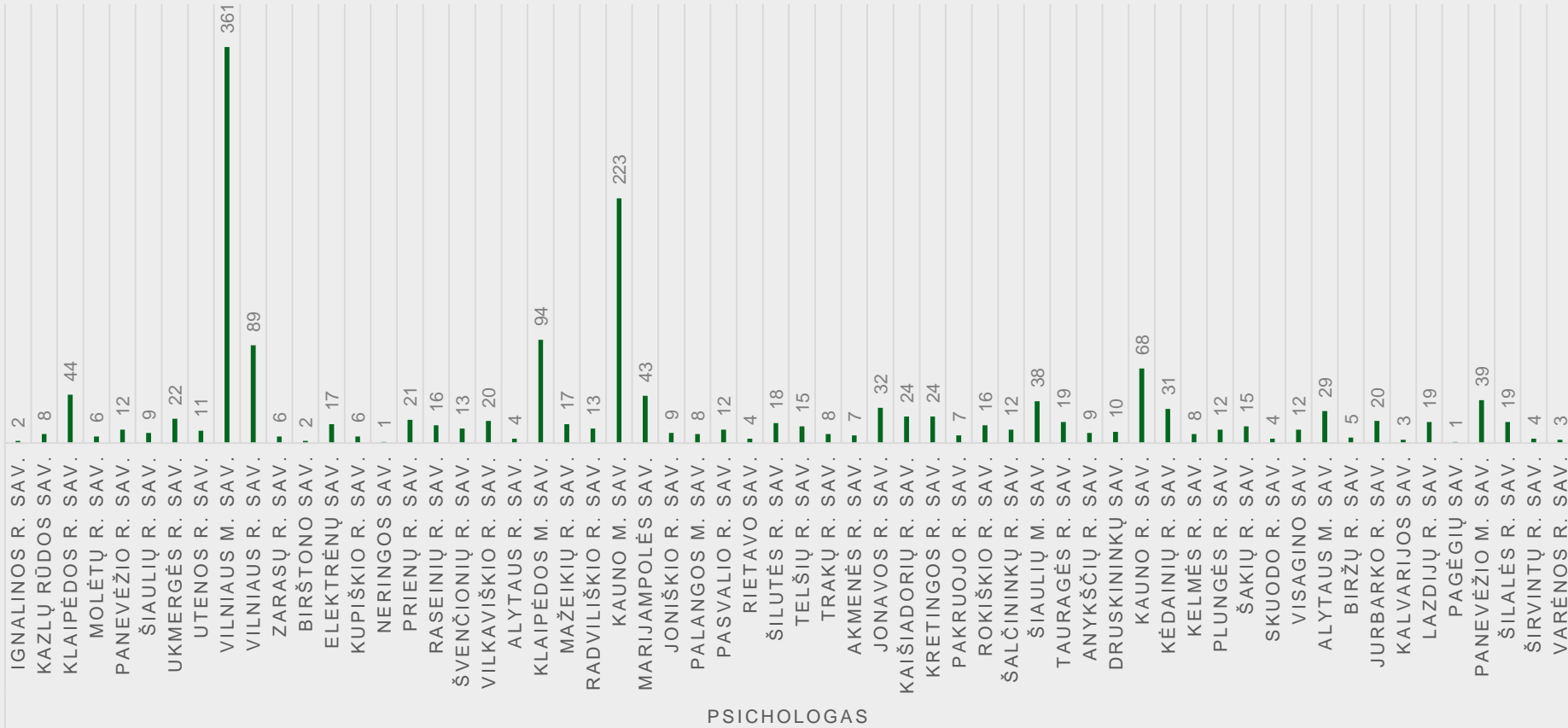
spec. pedagogui – **55.45
SUP**

logopedui – **26.8 KKS**

socialiniam pedagogui –
424

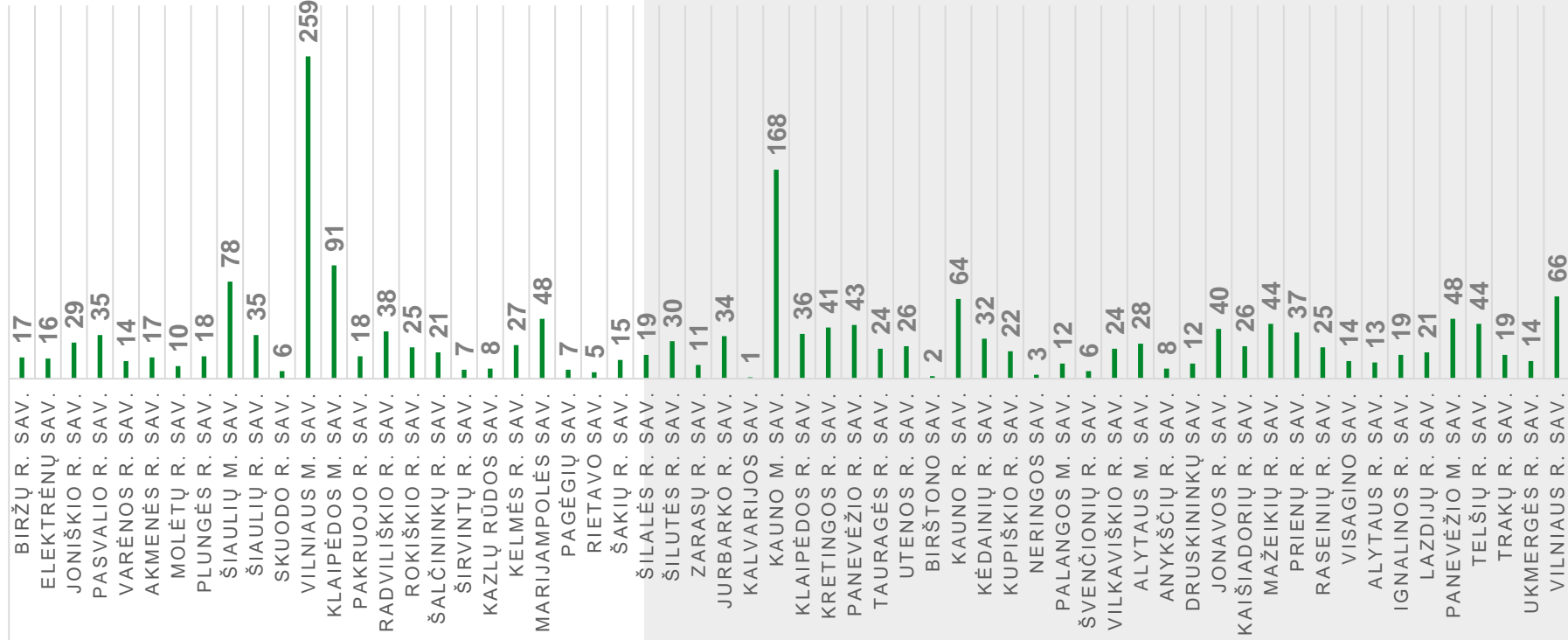
mokytojo padėjėjui – **10
SUP** vaikų

PSICHOLOGAI SAVIVALDYBĖSE (ŠVIS, 2019-11-20)

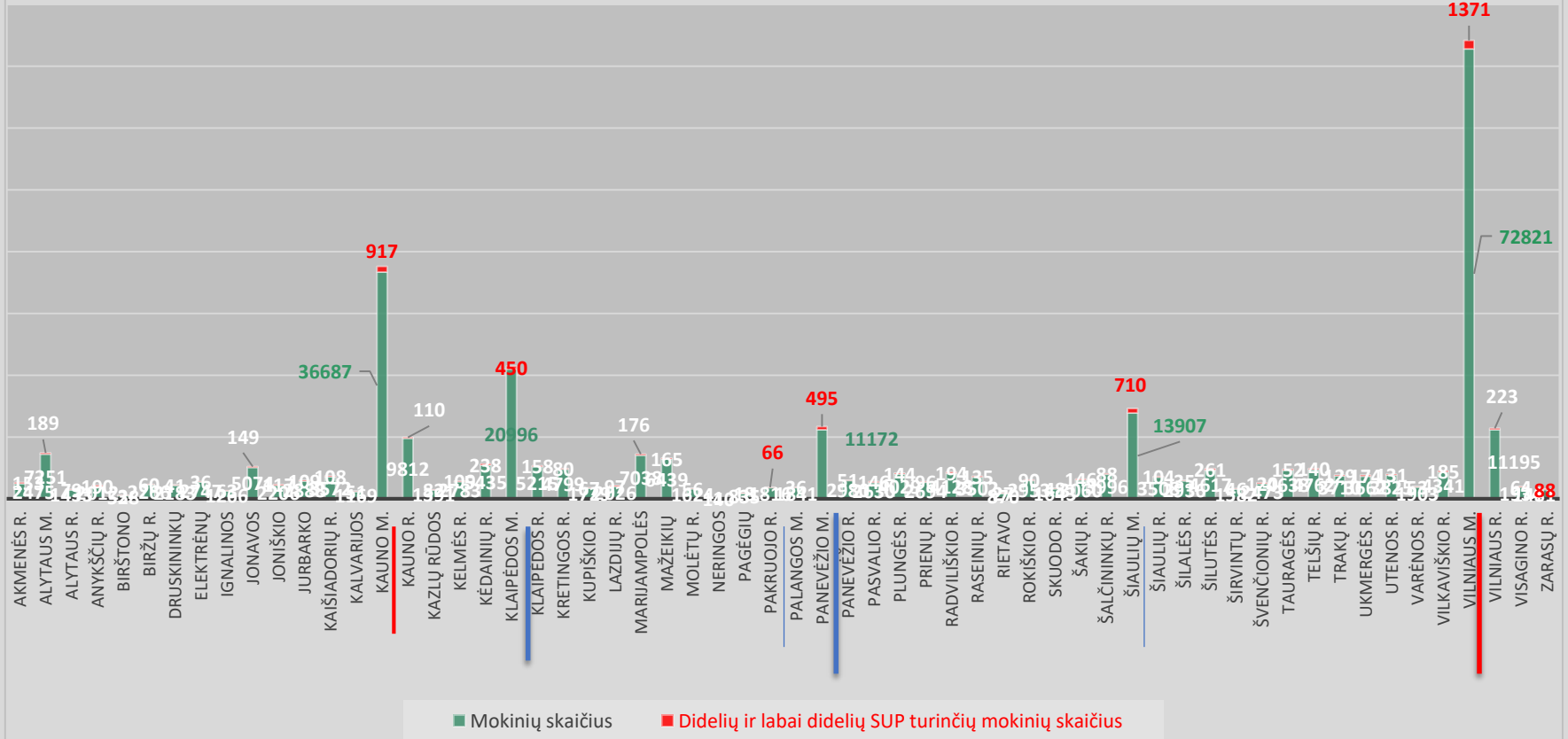
PSICHOLOGAS

LOGOPEDAI SAVIVALDYBĖSE , ŠVIS 2019-11-20

LOGOPEDAS

Bendras mokinių ir turinčių didelių ir labai didelių SUP skaičius savivaldybėse

Kiek mokinių gyvena sudėtingomis SEK sąlygomis?

Gyvena skurdo rizikos sąlygomis

0–17 metų vaikai ir jaunuoliai

2015

29 proc.

2017

26 proc.

Duomenų šaltinis: LSD

Gauna nemokamą maitinimą

Mokiniai

2015

18 proc.

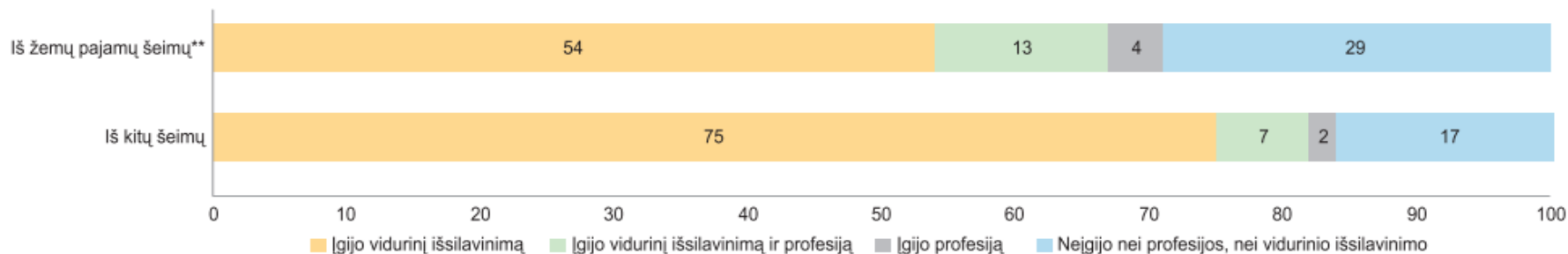
2018

12 proc.

Duomenų šaltinis: ŠVIS

2.3 pav. Mokiniai iš žemų pajamų šeimų dažniau nei kiti neįgyja vidurinio išsilavinimo ar profesijos

Mokinių iš skirtingų pajamų šeimų pasiskirstymas (dalis proc.) pagal įgytą kvalifikaciją 2017 m.*

* Kvalifikacijos įgijimas fiksuotas per penkerius metus (iki 2016–2017 m. m. pabaigos) nuo mokymosi 8-oje klasėje (2011–2012 m. m.).

** Žemų pajamų šeimų mokiniais laikomi finansinę ir kitokią socialinę paramą (pavyzdžiui, nemokamą maitinimą) gavę mokiniai.

ŠVIETIMO ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTAS

1. Įteisinti įtraukties principą švietime

2. Pašalinti teises kliūtis, leidžiančias atskirus mokinius ar jų grupes diskriminuoti, t. y. dėl turimų negalių ar SUP nepriimti į bendrosios paskirties mokyklas (pripažinti netekus galios 29 straipsnio 10 dalį:

~~„10. Mokykla, dėl objektyvių priežasčių negalinti užtikrinti mokiniui, kuris mokosi pagal privalomojo švietimo programas, psichologinės, specialiosios pedagoginės, specialiosios ar socialinės pedagoginės pagalbos, suderinusi su jo tėvais (globėjais, rūpintojais), pedagogine psichologine bei vaiko teisių apsaugos tarnyba, siūlo jam mokytis kitoje mokykloje.“~~

3. Nustatyti/patikslinti kitus reikalavimus ir sąlygas, būtinas įtraukčiai švietime sukurti (mokinio padėjėjo pareigybė, fizinės, informacinės ugdymo aplinkos pritaikymas, švietimo teikėjų atsakomybė ir kt.) .

4. Įstatymo lygmeniu įtvirtinti ankstyvąją intervenciją ir pagalbą asmeniui, patiriančiam ugdymosi sunkumų.

**ŠVIETIMAS VIENAS
NEGALI PAKEISTI
SITUACIJOS
SVARBU:**

Bendradarbiavimas:
(institucijų, tėvų, NVO)

Koordinavimas:
(veiksmų, išteklių)

Dalinimasis:
(žiniomis, patirtimis, ištekliais)

**Svarbiausios –
Nuostatos!**

ŠVIETIMO,
MOKSLO
IR SPORTO
MINISTERIJA